

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม: กรณีศึกษาย่านลวงเหนือ ตำบลลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นายกฤษดา ชูย์อาภัย

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การเมือง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์เศกสิน ศรีวัฒนานุกุลกิจ ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. โกสุมภ์ สายจันทร์ กรรมการ
อาจารย์จิระ ประังเขียว กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม: กรณีศึกษาย่านลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ลือบ้านลวงเหนือ ศึกษาถึงศักยภาพ ความพร้อม วิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา และผลกระทบจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ลือบ้านลวงเหนือ ตำบลลวงเหนือ จังหวัดเชียงใหม่

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาจากข้อมูล 6 ส่วน คือ 1) การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร โดยการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับชุมชน 2) รายการถามสำหรับสอบถามกลุ่มตัวอย่างจำนวน 520 กลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งออกเป็นชาวไทยจำนวน 260 กลุ่มตัวอย่าง และชาวต่างประเทศจำนวน 260 กลุ่มตัวอย่าง 3) แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ 4) แบบสัมภาษณ์กลุ่มผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบ้านลวงเหนือ 5) การสนทนากลุ่ม ในกรณีการประชุมในชุมชนบ้านลวงเหนือ 6) การสังเกตแบบเข้าร่วมในกิจกรรมชุมชนต่าง ๆ

ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความเห็นว่า ปัจจัยทางการตลาดการท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการตัดสินใจมาเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ คือ แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีความเห็นว่า ปัจจัยทางการตลาดการท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการตัดสินใจมาเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่คือ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิต ส่วนในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศพบว่าการบอกต่อ

จากคนใกล้ชิด หรือคนรู้จัก และอินเทอร์เน็ต มีอิทธิพลมากที่สุด ในด้านค่าครองชีพและงบประมาณในการท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลมากที่สุด ส่วนในด้านความน่าสนใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศมีความเห็นว่า ยังไม่แน่ใจ และผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวมีความเห็นว่าสถานการณ์ท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ค่อนข้างชะลอตัวเนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจ และปัญหาทางการเมือง โดยเล็งเห็นว่านักท่องเที่ยวชาวไทยจะมีความสำคัญมากขึ้น สำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนั้นผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่าควรจะจัดขึ้นในรูปแบบของโฮมสเตย์ และต้องอาศัยการสนับสนุนจากภาครัฐ สำหรับความเห็นของผู้นำชุมชนบ้านลวงเหนือมีความเห็นสอดคล้องกับผู้ประกอบการ อีกทั้งยังพบปัญหา 3 ส่วน คือ 1) ปัญหาภายนอกชุมชน ได้แก่ ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการเมือง 2) ปัญหาภายในชุมชน เช่น การขาดความเข้มแข็งของชุมชนในเรื่องวัฒนธรรมท้องถิ่น ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรและภาษาอังกฤษ เป็นต้น 3) ปัญหาจากภาครัฐ คือ การขาดการสนับสนุนที่ดีจากภาครัฐเท่าที่ควร สำหรับผลกระทบจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สามารถแบ่งได้สองส่วนคือ ผลกระทบด้านบวก ทำให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชน ไม่ว่าจะเป็นรายได้ การประชาสัมพันธ์ชุมชน ส่วนผลกระทบด้านลบคือ อาจเกิดปัญหาด้านอาชญากรรม ยาเสพติด และ โรคระบาด เป็นต้น แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบ้านลวงเหนือคือ การพัฒนาในรูปแบบของโฮมสเตย์ และการสร้างแหล่งความรู้ชุมชน

สำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบไปเช้า-เย็นกลับได้เห็นว่า ยังไม่พร้อมในขณะนี้ เนื่องจากนักท่องเที่ยวยังไม่แน่ใจในการท่องเที่ยว ประกอบกับปัญหาเศรษฐกิจและปัญหาการเมืองที่ทำให้ความน่าสนใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลดน้อยลง ในด้านศักยภาพและความพร้อมของชุมชน ผู้ศึกษาเห็นว่ามีความพร้อมค่อนข้างมาก ไม่ว่าจะเป็นในการโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ การคมนาคมขนส่ง ที่พัก ความปลอดภัย เป็นต้น ประกอบกับผู้นำชุมชนมีความเข้มแข็ง ซึ่งสามารถผลักดันโครงการนี้ได้ ทั้งนี้โครงการนี้ควรจะต้องจัดหะที่เหมาะสมก่อน คาดว่าน่าจะประมาณสองปี

Independent Study Title	Cultural Tourism: A Case Study of Ban Luang Nua, Luang Nua Sub-District, Doi Saket District, Chiang Mai Province	
Author	Mr. Kitsada kuiapai	
Degree	Master of Arts (Political Economy)	
Independent Study Advisory Committee	Associate Professor Seksin Srivatananukulkit	Chairperson
	Associate Professor Dr. Kusum Saichan	Member
	Lecturer Chira Prangkio	Member

ABSTRACT

This study on cultural tourism: a case study of Ban Luang Nua, Luang Nua Sub-District, Doi Saket District, Chiang Mai Province had the objective of finding out the needs of the Thai and Foreign visitors in the Tai Lue cultural tourism at Ban Luang Nua as well as the capability and readiness. Analysis of the cause of the problems and effects from the cultural tourism was also conducted in order to suggest appropriate solutions for the development of the tourism in Ban Luang, Luang Nua Sub District, Chiang Mai Province.

The study was a qualitative research based on 6 sources of information comprising 1) documents, especially those concerning the community, 2) a check-list for 520 people in the sample group: 260 Thais and 260 foreigners, 3) interviews with tourism entrepreneurs in Chiang Mai Province, 4) interviews with the community leaders and government officials involved in the Ban Luang Nuan cultural tourism, 5) group discussions in a meeting at Ban Luang Nua Community and 6) observations by participating in community activities.

The study found that the Thai visitors felt that the tourism marketing factor which had the highest influence towards their decision in coming to Chiang Mai was the natural attractions whereas the foreign tourists felt that the culture, tradition and lifestyle had the most influence. As for the public relations, both Thai and Foreign visitors projected that the highest influence was by word of mouth from close friends and the Internet. As for the cost of living, the budget had the most influence. Both Thai and foreign visitors were unsure about the attractiveness of the cultural tourism. The tourism entrepreneurs reflected that the tourism situation in Chiang Mai had slowed

down due to the economic and political problems. They also said that Thai tourists had become more essential. The entrepreneurs suggested that the cultural tourism should be set up in the form of Homestay and it needed support from the government. The opinions of the community leader of Ban Luang Nua were consistent with those of the entrepreneurs. They also referred to three types of problems comprising 1) external problems of the community; economic and political ones, 2) internal problems; such as a lack of cultural strength in the local community, a lack of personnel and English skills and 3) problems from the government were due to the lack of good support. The effects from the cultural tourism can be divided into two parts; positive and negative effects. The positive effects were that it strengthened the community in terms of income and community public relations. The negative effects were crime, drugs and epidemics, and so on. The appropriate solutions in the development of cultural tourism in Ban Luang Nua should be developing the Homestays and establishing a community learning or knowledge center.

Day-tour visitors were not ready to come at this stage because they were unsure about the tourism condition in the villages and also the economic and political problems tended to reduce their interest in cultural tourism. Regarding the capability and readiness, the community was quite ready in terms of infrastructure, transportation, accommodation and security. The community leaders were strong and capable of running projects. However, they should wait for an appropriate time to launch the project, which should be around two years from now.